

عنوان درس به فارسی: خدمات اطلاعاتی تخصصی

عنوان درس به انگلیسی: Specialized Information Services

دروس پیشنهادی: -	نظری	جبرانی:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۴۸
	عملی			
	نظری	پایه:		
	عملی			
	نظری	الزامی:		
	عملی			
	نظری	اختیاری:		
عملی				

☐ آزمایشگاه	☒ سمینار	☐ کارگاه	☐ ندارد
		☐ کارگاه	☐ آموزش تکمیلی عملی دارد
		☐ سفر علمی	

هدف:

کسب دانش پایه و کاربردی در زمینه گستره مفاهیم، نظریه ها، فرایندها و مسائل مرتبط با خدمات اطلاعات تخصصی (SIS) و دسترس پذیر نمودن اطلاعات کاربرمدار در کتابخانه ها، مراکز اطلاعاتی و سازمانها

اهداف رفتاری:

- تبیین جایگاه خدمات تخصصی در چارچوب ماموریتها و هدفهای سازمان ها، مراکز اطلاعاتی و کتابخانه ها
  - توانایی برنامه ریزی و ارائه انواع خدمات تخصصی در سازمانها و مراکز اطلاعاتی
  - توانایی ارزیابی انواع خدمات تخصصی ارائه شده
- سرفصل های اصلی درس:
- شناخت تحولات محیط اطلاعاتی، تحول در دسترسی به اطلاعات، تحول در کتابخانه ها و مراکز اطلاعاتی
  - شناخت و تحلیل سازمانها، ساختارهای پژوهشی، آموزشی و کاری در سازمانها،
  - شناخت و تحلیل جامعه کاربران، نیازهای اختصاصی و رفتارهای اطلاعاتی آنان
  - خدمات تخصصی، مفهوم و انواع آن (شامل خدمات متمرکز و غیر متمرکز، خدمات رایگان، خدمات هزینه مدار)
  - خدمات تخصصی در انواع کتابخانه ها و کاربران (تخصصی، دانشگاهی، عمومی، خاص و مراکز پژوهشی، سازمانها، شرکتهای، ...)

- برنامه ریزی برای خدمات تخصصی
- چگونگی یکپارچه سازی خدمات اطلاعات تخصصی در ساختار و فرایندهای سازمانی
- ملزومات ارائه خدمات تخصصی (آموزش تخصصی کارکنان، گزینش و تامین منابع و پایگاههای تخصصی، اتخاذ رویکرد تخصصی...)
- تعامل و مشاوره اطلاعاتی با کاربران (انواع، رویکردها، مهارتها و روشها)
- آموزش کاربران و سواد اطلاعاتی (روشها و رویکردهای توانمندسازی کاربران در نیازشناسی، راهبرد جستجو، دسترسی و ارزیابی اطلاعات)
- بازاریابی و رویکردهای ارائه خدمات تخصصی، (خدمات الکترونیکی، خدمات برون کتابخانه ای و راه دور، شخصی سازی خدمات)
- خدمات ارجاعی و ارتباط با سایر مراکز اطلاعاتی، علمی و پژوهشی (پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات، مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، کتابخانه ملی، سازمان اسناد، کتابخانه مجلس، آستان قدس...)
- آشنایی با ناشران و کارگزاران تخصصی، انواع پایگاههای موضوعی و موتورهای کاوش تخصصی
- کاربرد فناوری های نو در خدمات تخصصی (پورتال های تخصصی، مفهوم کتابخانه ۲، RSS, SDI, Alerting services, SMS,

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
√	√	آزمون های نوشتاری √	
		عملکردی	

منابع:

۱. حمیدی، علی. (۱۳۸۵). RSS و کاربرد آن در کتابخانه های تخصصی " علی حمیدی. در مجموعه مقالات نهمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، شیراز، ۲۱ تا ۲۳ فروردین ۱۳۸۵. صص ۸۹-۱۰۲.
۲. دیانی، محمدحسین و معرف زاده، عبدالحمید. (۱۳۷۰). مبانی مرجع: فنون پرسشکاوی و پاسخ یابی از منابع کتابخانه.. مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰.
۳. فتاحی، رحمت الله. (۱۳۸۳). "برنامه ریزی و مدیریت توسعه خدمات برون کتابخانه های در مراکز اطلاع رسانی تخصصی" در مجموعه مقالات هشتمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، اصفهان، ۱ تا ۳ دی ۱۳۸۳. صص ۱۷-۳۴.

۴. کیانی، حسن. (۱۳۸۵). "برنامه ریزی ملی برای دستیابی به مدیریت توسعه خدمات CAS و SDI در کتابخانه های تخصصی ایران" در مجموعه مقالات نهمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، شیراز، ۲۱ تا ۲۳ فروردین ۱۳۸۵. صص ۴۴۱-۴۵۶.
۵. نوروزی، علیرضا و ولایتی، خالد. (۱۳۸۸). مشاوره اطلاعاتی: اصول، روشها و فنون. تهران: چاپار، ۱۳۸۸.
۶. نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۸۵). "کنترل کیفیت خدمات اطلاع رسانی و نقش آن" در افزایش رضایت مراجعان" در مجموعه مقالات نهمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، شیراز، ۲۱ تا ۲۳ فروردین ۱۳۸۵. صص ۲۴۱-۲۵۸.
۷. نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۸۳). "ضرورت ارائه خدمات کاربرمدار در نظامهای اطلاع رسانی: بنیان ها و چالش ها" در مجموعه مقالات هشتمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، اصفهان، ۱ تا ۳ دی ۱۳۸۳. صص ۳۶-۶۸.
8. Australian Library and Information association. Guidelines for Australian Special Libraries (At: <http://www.alia.org.au/policies/special-libraries.html>)
9. Ritz, Thomas. Modelling production of personalized information
10. services and their delivery on multiple distribution
11. channels (Online:
users.dimi.uniud.it/~stefano.mizzaro/AH2002/proceedings/.../2ritz.pd...
12. Specialized information services. National Library of Medicine
 (At: <http://sis.nlm.nih.gov/>)
13. Scammell, A., ed. *Handbook of Special Librarianship and Information Work*. London, Aslib, 1997. 478 pp.
14. Tonna, Yashar. *Personalization of Information Services* (online:
 15. <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/tonta-imr-article-revised.pdf>
16. Tonna, Yashar. INTEGRATED AND PERSONALIZED DIGITAL INFORMATION SERVICES. International Journal "Information Theories & Applications" Vol.11 (Online:
<http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/tonta-sofia-ijita11-3-p09.pdf>)

